

2.2.

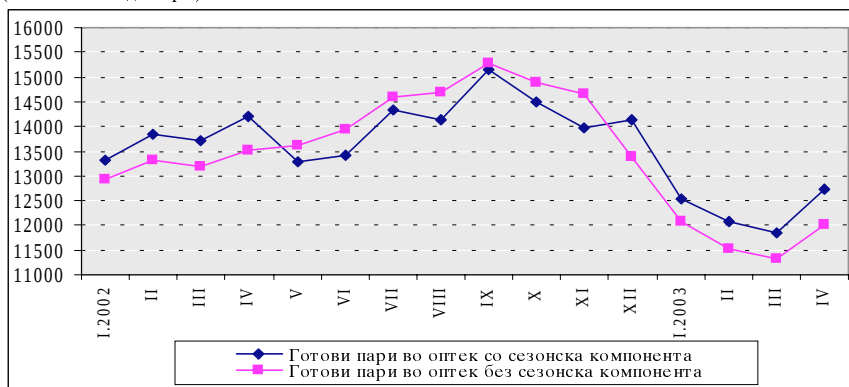
Монетарни агрегати

*Динамизирање на
монетарниот раст во
април 2003 година*

Сезонското интензивирање на побарувачката за готови пари (пред Велигденските и Првوماјските празници), исплатата на редовната рата од државните обврзници за замрзнатите девизни депозити, како и трендот на јакнење на склоноста кон штедење, во април 2003 година детерминираа динамизирање на монетарниот раст.

Графикон 14

Готови пари во оптек со и без сезонска компонента
(во милиони денари)

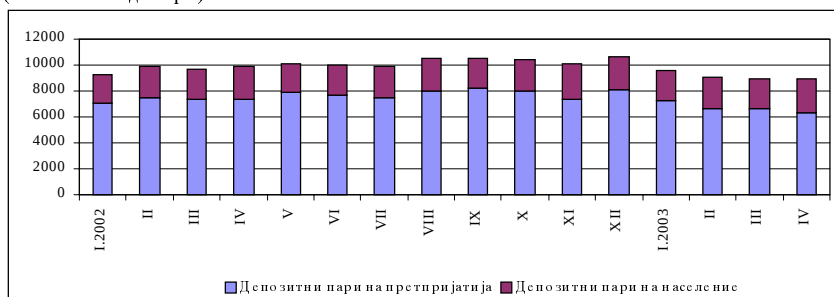

*Паричнајќа маса M1
повисока на месечна
основа за 3,2%*

Во април 2003 година, монетарниот агрегат M1 забележа месечен пораст од 3,2%. Позитивната промена во целост е генерирана од повисокото ниво на готови пари во оптек, во услови на регистриран нето одлив на депозитни пари (тековни и жиро сметки). Така, во април 2003 година готовите пари во оптек забележаа месечен пораст од 7,3%, додека во однос на истиот месец од претходната година нивното ниво беше пониско за 10,4%. Интензивирањето на побарувачката за готови пари, во најголема мерка го рефлектира сезонскиот ефект од Велигденските и Првوماјските празници. По извршеното сезонско прилагодување, месечниот пораст на готовите пари во оптек изнесува 1,3% и делумно ги рефлектира приливите на средства на населението врз основа на исплатата на достасаната рата на државните обврзници. Во април 2003 година кај вкупните депозитни пари беше регистриран пад на месечна и годишна основа од 1,4% и 5,9%, соодветно. Во услови на месечно забавување на економската активност (следена преку индустриското производство), како и понатамошна ориентација на претпријатијата за насочување на расположивите средства во заштеди, депозитните пари на претпријатијата, во април 2003 година беа пониски на месечна основа за 4,1% (падот на годишна основа е поинтензивен и изнесува 14,2%). Депозитните пари на населението забележаа месечен пораст од 8,4%, а во однос на истиот месец од претходната година тие се повисоки за 4,9%. Приливите на трансакционите сметки на населението, делумно потекнуваат од исплатата на државните обврзници. Во структурата на вкупните депозитни пари, депозитните пари на претпријатијата учествуваат со 60,7%, додека учеството на депозитните пари на населението изнесува 24,3%.

Графикон 15

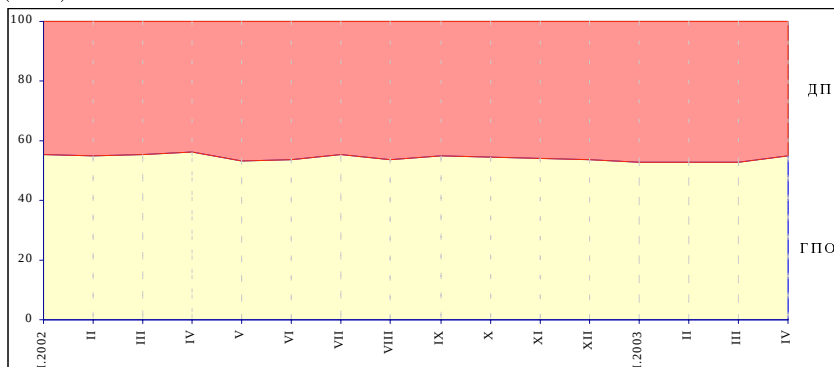
Депозитни пари на претпријатијата и населението
(во милиони денари)

*Повисоко учество на
готовите пари во оптек во
структурата на
паричната маса M1...*

*...и намалување на
монетарниот
мултипликатор*

Од структурен аспект, учеството на готовите пари во оптек во паричната маса M1, на крајот на април 2003 година изнесуваше 54,8%, што претставува пораст на месечна основа од 2,1 процентен поен. Во однос на истиот месец од претходната година учеството на готовината во монетарниот агрегат M1 е пониско за 1,2 процентни поени. Во согласност со интензивираната побарувачка за готови пари, монетарниот мултипликатор на паричната маса M1 забележа намалување и во април 2003 година изнесуваше 1,40 (1,50 во претходниот месец).

Графикон 16

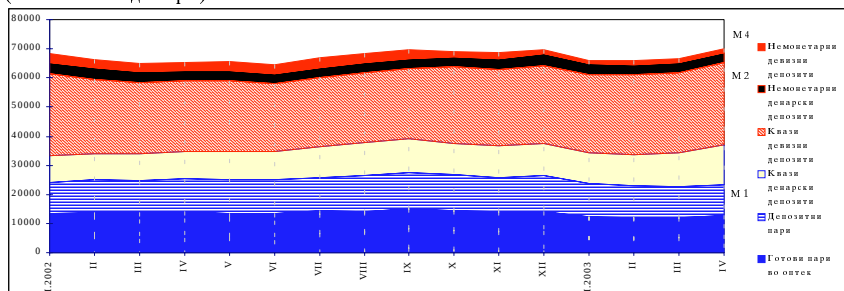
Структурно учество на готовите пари во оптек (ГПО) и депозитните пари (ДП) во паричната маса M1
(во %)

*Продолжува трендот на
пораст на монетарните
агрегати M2 и M4*

Трендот на пораст на монетарните агрегати M2 и M4, започнат во претходниот месец, со поинтензивна динамика продолжи и во април 2003 година. Така, месечната стапка на раст на паричната маса M2 изнесуваше 6,0% рефлектирајќи го влијанието на: а) сезонскиот пораст на готовите пари во оптек; б) интензивниот пораст на депозитите по видување, во најголема мерка како резултат на приливите од исплатата на државните обврзници и в) понатамошното интензивно орочување на средства на краток рок. Согласно намаленото ниво на долгорочните денарски депозити, стапката на пораст на паричната маса M4 беше поумерена и изнесуваше 5,3%. Монетарните мултипликатори на паричната маса M2 и M4 во април 2003 година изнесуваа 3,93 и 4,22, соодветно (4,11, односно 4,43 во претходниот месец). На годишна основа (април 2003 / април 2002 година), монетарните агрегати M2 и M4 се повисоки за значителни 10,8% и 7,3%, соодветно.

Графикон 17
Монетарни агрегати и нивните компоненти
(во милиони денари)

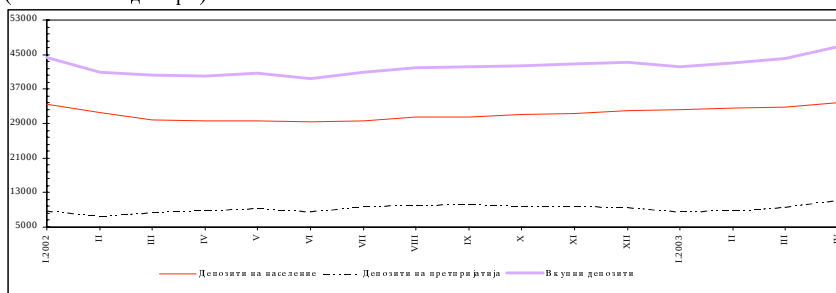

*Пораст на вкупните
депозити во банкарскиот
систем...*

*...генериран од
краткорочниот депозитен
потенцијал*

Во април 2003 година продолжи двомесечниот растечки тренд на вкупните депозити на недржавниот сектор⁴. Притоа, месечната стапка на пораст изнесуваше 6,4%, што во однос на претходниот месец претставува значително интензивирање. Како и во претходниот месец, генератор на проширувањето на депозитната база на банките е краткорочниот депозитен потенцијал. Покрај понатамошното јакнење на склоноста кон краткорочно штедење, значителен придонес кон интензивната динамика на пораст имаше зголемувањето на депозитите по видување на населението, што во најголем дел се должи на приливите врз основа на исплатената достасана рата на државните обврзници (емитирани за преземање на обврските за замрзнатите девизни депозити). Ваквите движења детерминираа поместувања во рочната структура на депозитите во насока на зголемување на учеството на краткорочните депозити (на крајот на април 2003 година тоа изнесуваше 89,9% и во однос на претходниот месец беше повисоко за 0,9 процентни поени). Во валутната структура продолжи намалувањето на учеството на девизните депозити, кое на крајот на април 2003 година изнесуваше 63,7% (месечно намалување од 1,7 процентни поени). Позитивната месечна динамика на депозитниот потенцијал на банките придонесе за значително интензивирање на меѓугодишната стапка на пораст, која во април 2003 година изнесуваше 17,3%.

Графикон 18
Динамика на депозитите
(во милиони денари)

*Понатамошен раст на
депозитите на
населението...*

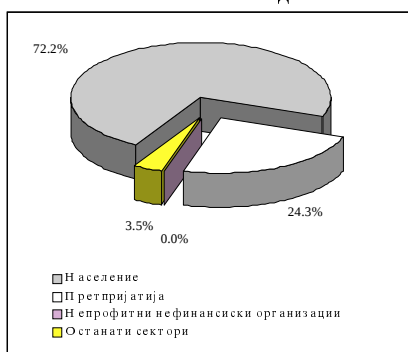
Во април 2003 година вкупните депозити на населението беа повисоки на месечна основа за 3,4%. Позитивната динамика на депозитите на населението е детерминирана од зголемените краткорочни депозити во домашна и странска валута (пораст од 4,7%), наспроти намалувањето на нивото на долгорочно орочените депозити. Притоа, значаен дел од зголемувањето на краткорочните депозити на населението се должи на приливите од исплатата на

⁴Вкупните депозити на недржавниот сектор опфаќаат краткорочни и долгорочни (денарски и девизни) депозити на економските субјекти (без депозитните пари).

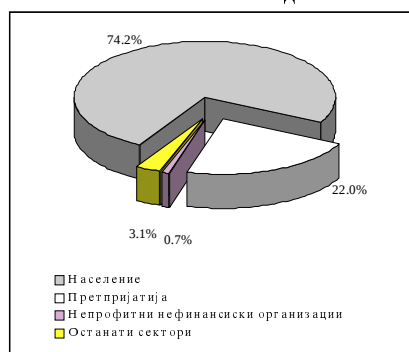

достасаната рата од државните обврзници. Воедно, во рамките на краткорочно орочените депозити регистрирана е зајакната ориентација кон орочување на средства во домашна валута над шест месеци, и покрај намалувањето на каматниот принос. Наспроти неколкумесечното релативно стабилно ниво на долгорочните штедни влогови на населението, во април 2003 година тие забележаа намалување (што кореспондира со каматната политика на банките во април 2003 година). На годишна основа (април 2003 / април 2002 година) вкупните депозити на населението се повисоки за значителни 14,3%.

Графикон 19
Структура на депозитите по сектори
30.04.2003 година

30.04.2002 година

*...како и на дейоцијите на
претпријатијата*

Кај секторот претпријатија е регистрирано натамошно кумулирање на средства во банкарскиот систем во форма на штедење. Така, во април 2003 година вкупните депозити на претпријатијата беа повисоки на месечна основа за 17,2%. Значителен пораст е регистриран кај сите видови на депозити. Притоа, од аспект на краткорочните депозити забележана е ориентација кон депозити по видување и орочување на депозити до три месеци (во домашна и странска валута). Позитивните движења кај долгорочните депозити се должат на порастот на ограничените депозити, наменети за исплати по инструменти на надворешен платен промет. Согласно ваквите движења, меѓугодишната стапка на пораст на депозитите на претпријатијата, во април 2003 година беше исклучително висока (29,7%).